GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ SIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Narodna „ČUVAJMO JUGOSLAVIJU"

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIZ. TARIFI. — Priopćeno po retku D 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDJELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
INOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III — ŠIBENIK, 23 MARTA 1935 — BROJ 197

Njemačka odbija talijanski i francuski protest

Berlin 23 marta — Ministar inostr. posala g. von Neurath u ime njemačke vlade energično je odbio oba protesta. Službeno je saopćeno da je g. von Neurath stavio do znanja francuskom ambasadoru Francois Poncetu da obrazloženje koje je Francuska dala svom protestu ne odgovara istinskom stanju stvari i zato taj protest sa strane Njemačke mora da bude odbijen.

Odgovor koji je dobio talijanski ambasador g, Cerutti nije bio baš tako hladan i odsječen. U krugovima bliskim njemačkoj vladi podvlači se da stav Njemačke u pitanju naoružanja ne može više ništa izmjeniti, a najmanje protestne note.

Politički krugovi u Berlinu naglašavaju sasvim iskreno da nikakvi protesti, nikakve konferencije i nikakve diplomatske akcije ne mogu da vrate stanje stvari na staro. Vojne klauzule versajskog diktata, vele ti krugovi, koje je njemački Reich poništio 16 marta ne mogu da ožive ponovno nego samo kroz jedan novi Versailles.

Po prijemu strane štampe njemački ministri gg. Göring, Dr Göbbels i von Neurath iskreno i iscrpno su izložili stav Njemačke prema aktuelnim problemima. Njemački stav prema inostranstvu je tako jasan i precizan da može da podnese svaku kritiku, ali nikakvu korekturu. Njemačko oružanje je svršen čin koji nikakvi protesti ni za dlaku ne mogu da izmjene. Samo rat, kaže Dr Göbbels može da izmjeni faktično stanje. Njemačka ne će rat, jer bi novi rat bio najveće bezumlje i zločinstvo, koje se dade zamisliti. Dr. Göbbels vjeruje da ni druge vlade, a još manje narodi, ne žele rat.

Izjava von Neuratha pretstavniku agencije Reuter

London 23 marta — Von Neurath je dao ovu izjavu: „Držanje Njemačke je uvijek bilo otvoreno i pošteno Mi smo 1919 potpisali versajski ugovor i u njemu poglavlje V koje počinje sa riječima: E da se omogući uvod u opće ograničenje naoružanja svih nacija, obvezuje se Njemačka da izvrši odredbe koje slijede obzirom na vojsku, ratnu mornaricu i vojno vazduhoplovstvo — Njemačka je te klauzule tačno izvršila. Ona je izrucila svoj ratni materijal, ali ostale države nisu na isti način ni pokušale da is pune svoje obaveze. Zatim je Njemačka prisustvovala na konferenciji za razoružanje u nadi da će se doći do općeg razoružanja. Mjesto toga Njemačka je tu bila stalno diskriminirana Svatko je govorio o sigurnosti, a kad je Njemačka pitala što se pod sigurnošću misli, onda nitko nije bio u stanju da dade jasni odgovor.

Kasnije je slijedio Herriotov plan, zatim MacDonaldov plan o ograničenju oružanja, ali oba nisu uspjela. Kad je poslije toga lord Eden došao u Berlin, bijaše Njemačka spremna da prihvati britanske i talijanske predloge, koje je on sa sobom donio, ali je to osujetio pok. Barthou, koji ih je jednostavno odbio.

Sve što smo sada učinili sastoji se u tome, da smo stvorili obavezu za svakog zdravog Nijemca, da izvrši svoju dužnost prema otadžbini, ako za to bude pozvan.

Pregovori sa engleskim državnicima će se voditi u dobroj atmosferi. Podvlačim da je izjava, koju je Sir John Simon učinio u donjem domu, obzirom na njegovo putovanje u Berlin izazvala oduševljenje i aplauz engleskog parlamenta. Razgovori doista ne će biti laki, ali nisu ni prije bili laki. Sada je baza jasna i stvarna. Sada ćemo pregovarati o stvarnostima, a ne o frazama".

Širite „Narodnu Tribunu"

ŠTO ITALIJA PREDLAŽE JUGOSLAVIJI

London 23 marta. — „Daily Telegreph" piše da je Italija učinila Jugoslaviji slijedeća četiri predloga:

1) Sklapanje trgovačkog ugovora sa Italijom koji će omogućiti jaki izvoz jugoslovenske peradi, stoke i minerala u Italiju, a pojačati uvoz talijanske tekstilne i mašinske robe u Jugoslaviju.

2) Sklapanje pakta o prijateljstvu između Jugoslavije i Albanije, u kojemu bi Jugoslavija priznala talijanske specijalne interese u Albaniji. Ko protuuslugu bi Italija Jugoslaviji priznala slobodu akcije u njezinoj politici na Balkanu.

3) Priznanje i zaštitu pravnog stanja Austrije. Italija je spremna da u pitanju Habsburgovaca prihvatiti stanovište Mal Antante. Zatim obećava Italija da će upotrebiti svoj upliv da prinudi Mađarsku na napuštanje revizionističkih zahtjeva. Dielovat će na Mađarsku da sklopi privredni sporazum sa državama Male Antante i da ujedno pristupi paktu za očuvanje austrijske nezavisnosti.

4) Italija predlaže da se sklopi između nje i Jugoslavije novi talijansko-jugoslavenski pakt o prijateljstvu i o uzajamnoj bezbednosti. O tome se vode već diplomatski pregovori između Beograda i Rima.

Dr. Maniz de Aragas imenovan je za novog braziliskog poslanika u Berlinu.

Poslije uvođenja vojne obaveze u Njemačkoj

Ljevo: Britanski Min. vanj. posl. Sir John Simon (sa šeširom) i Lord A. Eden, poslije sjednice kabineta u Dawnigstreetu, na kojoj je sastavljen odgovor Engleske na proklamaciju njem. vlade.

Desno: MacDonald ide na sjednicu u Donju kuću koja se također bavi oružanjem Njemačke.

Meštrović član njemačke akademije

Zagreb 23 marta. — Polovicom narednog mjeseca g. Ivan Meštrović priređuje kolektivnu izložbu u Münchenu, pa zatim u Berlinu i u baltičkim i skandinavskim gradovima, pa konač no i u Moskvi. U vezi njegove izložbe u Münchenu, prekjučer je na sjednici njemačke akademije u Münchenu povodom njezina jubileja izabran i gospodin Meštrović za dopisnog člana.

Ministarski savjet potpisao je U redbu o prostijem i bržem postupku kod krivičnih sudova.

Za komesara Gradske štedionice u Splitu postavljen je advokat dr. Mihovil Cindro.

Poslije vojničke bune u Grčkoj, vođe revolucionaraca pobjegli su na bugarsku teritoriju gdje su ih razoružali i internirali. — Naša slika prkazuje dolazak automobila sa grčkim oficirima u bugarski grad Kardjali na granici. — Sprijeda general Kamenos vrhovni komandant buntovnika, desno njegov šef štabu pukovnik Bakardjis.

Stanovište Male Antante

Prag 23 marta — U praškim se političkim krugovima naglašava da je njemački korak koristio miru, jer je pokazao kako je potrebno da se što prije zaključi paktovi o uzajamnoj pomoći za garantiranje mira.

U vezi s time se ističe da se ne smije na nijedan način dozvoliti da se i druge države povedu za primjerom Njemačke, kojima ugovori o miru zabranjuju naoružanje.

Mala Antanta i Balkanski sporazum nikada ne će pristati da se te države ponovo naoružaju i tako krše ugovore o miru.

Svečana manifestacija jugoslavensko-bugarske saradnje

Beograd 23 marta. — Sa poznatim bugarskim dramskim piscem Stefanom Kostovom, u Beograd je doputovala jedna grupa bugarskih književnika. Medju njima se nalazi i upravnik kazališta Vasiljev. Na stanici je bugarske književnike dočekao veći broj jugoslavenskih književnika sa g. Nušićem na čelu. Susret je bio veoma srdačan. Bugarski gosti su otsjeli u hotelu Excelsior.

Nakon razgledavanja Beograda slijedio je ručak, koji je ministar prosvjete g. Ćirić priredio u čast bugarskih književnika u Jockey-klubu. U večer se davala u narodnom pozorištu komedija „Golemanov" od Kostovà. Iza toga je bila priređena u čast gostiju večera kod Kolarca.

Bugarski književnici su veoma zadovoljni srdačnim i kratkim prijemom u Beogradu.

Jugoslovensko-italijanski trgov. pregovori počimlju ovih dana

Prema rimskim obavještenjima jugoslovensko-italijanski trgovački pregovori bi imali započeti tokom ovog tjedna. Talijanski listovi poklanjaju osobitu pažnju pregovorima sa Jugoslavijom, koja je jedno od najglavnijih tržišta Italije. U pogledu karaktera novih ugovora ističe se, da mjere, koje je talijanska vlada počela primjenjivati i koje predstavljaju početak zamašne akcije za reorganizaciju uvozne i izvozne trgovine, nisu u suglasnosti, sa principima libelarne ekonomije. Usprkos toga ove mjere ne mogu izazvati sukobe u trgovačkim odnošima Italije sa drugim državama. Italija preuredjuje svoju privredu na bazi korporativnog sistema. U vezi sa predstojećim pregovorima talijanski listovi daju povoljne prognoze ističući da Jugoslavija spada medju onih sedam država, kojima je dozvoljen 100 postotni uvoz do 31 marta prema uvozu iz istog razdoblja prošle godine. Od 1 aprila nadalje stupit će na snagu novi ugovori na osnovu sistema kompenzacija i kontingenata.

Najvažnije inostr. radio emisije

Subota:

20.10 *Hamburg* Verdieva djela — 21 *Rim* opera — 18 *Praha* njemačka emisija — 21 *Varšava* Festival Bacha prigodom 250 godina rod. — 20,55 *Beč* zabavni koncert.

Budite pretplatnici „Nar. Tribune"

Čehoslovačka štampa o situaciji, stvorenoj odlukom Njemačke

Poslje prvih komentara, koji su karakterizirali raspoloženje, koje je izazvao jednostrani postupak Njemačke, čehoslovačka štampa sada nasiroko pretresa situaciju koja se formirala u Evropi i detaljno analizira pojedine važne komponente, koje odlučuju o tom da li će se mir održati ili ne.

„Pragar Tagblatt" se pita, šta je ostalo od versaljskog mirovnog ugovora ukoliko je vezivao Njemačku i kakav je razvitak tog ugovora od 1919 do 1935 godine. List izjavljuje, da izjava Njemačke, da se ne osjeća vezana petim dijelom versaljskog mirovnog ugovora, pretstavlja *prvo prekršenje mirovnog ugovora*. Što se do sada na ugovoru mjenjalo dogadalo se ili razvitkom ili obostranim pristankom, nekad datog i ćutećki. Baš zbog toga je jednostrana proklamacija vojne obaveze vrlo ozbiljan slučaj i mora se uzeti vrlo ozbiljno.

„Prager Tagblatt" dalje opisuje, koji pasaži mirovnog ugovora i na koji način su izmjenjeni ili njihova vrjednost ukinuta. Prva tačka na koju su signatori prestali reflektirati bila je tačka 227, prema kojoj je Wilhelm II trebao biti javno optužen zbog teške povrede međunarodnog prava i neprikosnovenosti ugovora. Mirovni ugovor je utvrdio i način procedure, na koji će se optužba podići i proces voditi. Holandija je odbila da Wilhelma II izda kao političkog zločinca, ali to je bila Engleska, koja je stvar tako uredila sa znanjem Francuske. Velesile su se naime međusobom sporazumile, da ne insistiraju na sprovođenju te tačke. Pravno je ta tačka na snazi. Neizvršenje te tačke nije prekršenje versaljskog mirovnog ugovora.

Isto tako ugovor nije prekršen reparacionim procesom. Pretvaranje reparacija u trgovački dug i kasnije brisanje izvršeno je na način propisan versaljskim ugovorom. Isto tako je ugovorom predviđena i evakuacija Porurja, a i predavanje Sarske Oblasti je u saglasnosti s odredbama ugovora. Ali potpuno drukčije stoji pitanje proklamacije opšte vojne obaveze i otkaza vojnih klauzula mirovnog ugovora, koja pretstavlja presedan dalekosežnog značaja.

Organ čehoslovačkih narodnih socijalista „Češke Slove" pretresa pitanje sankcija. Postoji II tačka Ugovora o Društvu naroda, prema kome svaki član Društva ima pravo da upozori na bilo koju okolnost, koja prijeti da pomuti mir među narodima. Postoji 164 tačka versaljskog mirovnog ugovora, kojom se Njemačka obavezala da neće prekrčiti naoružanje, određeno tim ugovorom. Postoji najzad 213 tačka ugovora, kojom se Njemačka obavezuje, da će se podrobiti bilo kakvoj istrazi, koju bi Društvo naroda većinom glasova našlo za potrebno. Čitav svjet se pita da li će se te sankcije primjeniti. Čitav svjet se boji da se neće primjeniti, čitav svjet se boji da će se primjeniti. Ako se ne primjenu onda to znači gradiranje ratne opasnosti do najviše mjere. Njemačka, koja je baš „obnovila svoju čast", ne može po dobrom primiti nikakvo ograničenje u formi sankcija.

Ako se sankcije ne preduzmu ostaje samo diplomatski kontakt između Pariza, Londona, Moskve, Rima i ostalih glavnih gradova. Miroljubivi front nije Hitlerovim djelom poljuljan nego se naprotiv učvrstio. Razumi se ni Njemačka neće okljevati s diplomatskom akcijom. Pokušaće da miroljubivi front oslabi i razbije. Evropa se mora spremiti na čitavu seriju manevara i intriga. Predlozi i ponude će sadržati mamce i obećanja za pojedine države, naročito za susjede Njemačke, da pristupe germanskom frontu. Opet počinje borba za germanizaciju Evrope. Kako brzo preduzimanje sankcija nije vjerovatno Njemačka će dobiti vremena za svoju akciju.

Šta će odlučiti sudbinu Evrope?

Sudbinu Evrope će sada odlučiti, da li će se i na drugoj strani s istom vrednoćom, istrajnosti, oduševljenjem i odlučnosti i s istom svjesti da je na kocki sve, graditi nepobjediv front, prema kome će naoružavanje Njemačke ostati samo pretnja, koja ima neocjenjiv značaj kao opomena.

Engleska mora istupiti iz svoje rezerve

Organ socijalno demokratske stranke „Pravo Lidu" smatra da je Engleska isto tako ugrožena njemačkim imperijalizmom kao i Francuska i druge države. Potrebno bi bilo još da se razbistre odnosi između Italije i Francuske i Italije i Jugoslavije i da se svrstaju miroljubive sile Evrope. Kad bi se ostvario veliki front od Pariza do Ankare preko Male antante i Balkanske antante i do Sovjetskog Saveza pored jasnog stanovišta Engleske, nema sumnje, da bi Njemačka morala priznati, da bi napadaj značio ponovo tjerati narod u poraz kao i 1914 godine.

Nova armada Njemačke

U „Lidovim Novinama" istaknuti vojni stručnjak piše o novoj njemačkoj armadi. Pisac tvrdi da su u pravom smislu riječi iznenadjeni samo političari, koji nisu daleko vidjeli. Vojnici uopšte nisu iznenadjeni, najviše ako zajedno s informiranjim političarima pretstavlju pitanje, zašto je baš sada Njemačka pribjegla tom uzakonjenju. Dalje ocjenjuje značaj njemačkog koraka. Iako je sada u stvari postalo očigledno ono što, je do sada bilo tajno, ipak uzakonjenje vojne obaveze ima svog značaja za njemačku vojnu snagu. Prije svega je zakon u ogromnoj mjeri podigao autoritet vojnika. Za Njemačku iznutra uzakonjenje opšte vojne obaveze znači jačanje autoriteta njemačkog generalnog štaba, racionalizaciju obuke i troškova. Upoređujući vojno stanje Njemačke u prošlosti autor dolazi do zaključka, da zakonom data baza omogućava Njemačkoj da na bojno polje pošalje odmah 108 divizija, dakle broj koji je jednak s brojem divizija 1914 godine. Pored dvogodišnjeg vojnog roka, koji je Njemačka imala još prije sjetskog rata, zajedno s najamničkom vojskom bi brojala 700-800 hiljada momaka, dakle mirnodopsko stanje veće nego 1914 g.

Naoružavanje Njemačke najosetljivije pitanje Čehoslovačke

Organ najveće čehoslovačke stranke agrarne „Venkov" piše, da Čehoslovačka ima težu misiju i teži položaj nego druge države. Položaj Čehoslovačke joj zadaje zadatke, koji su za čehoslovačku državu vitalni zadaci. Mora stići što je propustila. Čehoslovačka ne može debatirati o predvojničkoj obuci i odnosu gimnastičkih organizacija prema njoj. O izgradnji strategijskih i komunikacionih puteva. Mora se jednostavno preduzimati, organizirati, momentano pristupiti radu. Čehoslovačka mora u prvom redu vjerovati sebi, u prvom redu mora organizirati svoju narodnu snagu.

Književne vijesti

Stogodišnjica hrvatskog-kulturnog i političkog preporoda

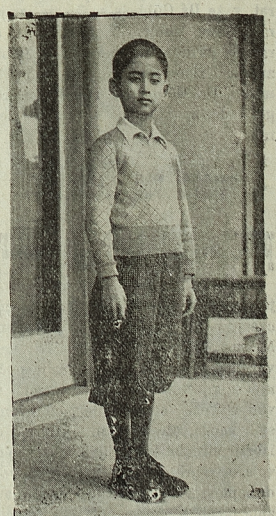
Jedna od najuzvišenijih pojava u hrvatskoj povijesti svakako je **Ilirski pokret**, *koji planu najzanosnijim i najplemenitijim žarom pred stotinu godina. Idealna pregnuća u buđenju svijesti hrvatske, i ideologije — i ako nejasne — jugoslavenske; obožavanje materinskog jezika i svega onoga, što je naš narod stvorio u svojoj tradicionalnoj, pučkoj pjesmi i frazi; proučavanje historije svoje; podizanje prvih kulturnih institucija: književnih društava, narodnog pozorišta, štamparija, izdavanje prvih novina, pojave pjesničkih djela: Vraza, Mažuranića, Demetra; zamisao jedinstva — bar književnog — od Jadranskog do Crnog mora; svijest o bratstvu našeg roda, gdje bio da bio, samo ako zbori našim jezikom; borba da se uvede hrvatski jezik u sve urede i škole itd., to je onda, pred sto godina, zahvatilo i preporodilo začmalu svijest hrvatsku. I — takovu stogodišnjicu, najponosniju i najdičniju stranicu hrvatske historije, — hrvatske najpozvanije institucije prelaze skoro — mukom! I hrvatske i uopće jugoslavenske! Tješimo se — još ima devet mjeseci godine 1935, pa će se valjada sjetiti naše dvije akademije, beogradska i zagrebačka, i tri potpuna naša univerziteta, i dva nepotpuna, da se doličnom njima ozbiljnošću oduže toj historičkoj pojavi, koja nije samo imala udjela, sudbonosna, za Hrvatsku, već i za današnju našu zajedničku otadžbinu i državu Jugoslaviju. Vjerujemo da se Ilirskog pokreta neće samo da sjete pogdjekoji predavači po provinciji ili samo — propisno — srednje škole. Premda su već i vrapcima poznati Preradovićevi stihovi:*

Rod bo samo, koji mrtve štuje,
Na prošasti budućnost si snuje!

treba ih i danas napomenuti našim i kulturnim i političkim vođama.

Dr. M. P.

Najmlađi kralj

Siamski prestolonasljednik, devetogodišnji Ananda Mahidol postao je kralj Siama, poslije abdiciranja siamskoga kralja. On je najmlađi kralj na svijetu.

GRADSKE VIJESTI

Potreba jednog boljeg izletničkog parobroda

Sada pred početak ljetne sezone, kada će se priređivati izleti u bližu i dalju okolicu Šibenika, neminovno se ukazuje potreba jednog boljeg, a u prvom redu bržeg parobroda, jer sa dosadanjim („Trogirom") sa kojim raspolaže Šibenik za tu svrhu ne može se računati na potpun uspjeh šibenskih izleta. Publika koja je prošle godine učestvovala na tim izletima u većini slučajeva ostala je razočarana brzinom a i udobnošću „Trogira". Ako hoće da se ove sezone računa na uspjeh, mora joj se pružiti bolji parobrod, kao što ga uostalom ima Split, Sušak, itd. Taj parobrod bi međutim mogao da se upotrebi preko nedjelje za redovitu prugu, te bi na taj način došlo i sa strane jedno osebno poboljšanje na jednoj pruzi. Mislimo da će i mjerodavni uvidjeti da je i u njihovom interesu da se odazovu ovoj želji Šibenčana, tim prije, što su građani našega grada u prošloj sezoni dokazali da imaju smisla i volje za izlete.

— —

Kad već govorimo o parobrodima ukazaćemo na još jednu stvar, koja bi se dala lako ispraviti. Prema novom voznom redu parobrodi pruge br. 9 zadržavaju se u Šibeniku od 8.45—9.15 s. a zatim prosljeđuju put za Rab gdje stižu u 0.30 i ostaju do 4.30 u jutro. Dakle u Šibenik stižu u jutro i zaustavljaju se svega pola sata dok na Rab stižu poslije ponoći i ostaju do 4.30 u jutro. Nerazumljivo je zašto se tako kratko vrijeme ostaje u Šibeniku, gdje bi putnici mogli, da duže ostaju, lijepo da razgledaju grad i eventualno da se okupaju, dok u Rabu stoji puna 4 sata iako stiže poslije ponoći kada svi putnici spavaju!!

Mislimo da će se uvidjeti koliko je ovo nezgodno u svakom pogledu. Ispravljanjem ove stvari učinilo bi se dosta Šibeniku, a i putnicima, dok se nebi nitko oštetio!

NEDAVNO SAM PISAO KAKO JE potrebno da se svima đacima koji znaju da sviraju neki instrumenat poklanja ista pažnja i da se u tom pogledu ne čine neki izuzetci. Nažalost koliko vidim to je do danas ostalo sve po starom. Žao mi je jer time se samo ubija djeci volja za sviranjem što apsolutno nebi trebalo da se radi.

Osim toga par puta sam imao prilike da čujem žalbu pojedinih đaka da se vrlo rijetko ispitaju (iza 3 i 4 mjeseca). Kao rezultat takvoga postupka je zanemarivanje dotičnog predmeta od strane đaka od čega trpi škola ali u prvom redu đak.

Ukazujem na ove stvari sa željom da se isprave.

„Roditelj"

DBUŠTVO PRIJATELJA FRANCUSKE priređuje u nedjelju, 24 o. mj., u 18 sati kućnu zabavu u svojim prostorijama. Ulaz besplatan.

Repriza koncerta M. F. D. „KOLA"

Večeras će se održati u sali Sokolskog doma repriza jubilarnog koncerta M. F. D. „Kola" na opći zahtjev publike. Program je isti kao i prošlog koncerta. Cjene su snižene da bi i šira publika mogla da prisustvuje. Početak u 21 čas.

g. Zlatko Balokovic dolazi u Šibenik

Još pri dolasku u Jugoslaviju čuvenog umjetnika, virtuoza na violini g. Zlatka Balokovića pisali smo da bi se trebalo naći načina da se ovaj umjetnik svjetskog glasa dovede u Šibenik. Agilni Jugosl. Akademski Klub učinio je svojevremeno ponudu g. Balokoviću, na koju je ovaj jučer odgovorio da pristaje na gostovanje uz stanovite uvjete. Ovaj koncert imao bi se održati u utorak 2 aprila, poslije umjetnikovog gostovanja u Splitu.

Gradjanstvu je poznato da Jugosl. Akademski klub nema sredstava iz kojih bi mogao organizovati ovu veliku umjetničku priredbu. Da bi do nje došlo, treba da mu svo građanstvo, a u prvom redu kulturna društva, pruže svestranu pomoć.

Sjetićemo se da su Sušak, Varaždin, itd. našli načina da vide i čuju ovoga jedinstvenog umjetnika. Uvjereni smo da i Šibenik neće propustiti ovu prigodu, tim prije što je umjetnik u svom pismu izrazio naročitu radost da gostuje u poznatom mu Šibeniku. Omogućiti dolazak umjetnika o kome se sva strana kritika, a napose jugoslovenska, izražava najpohvalnije i sa divljenjem, značiće priuštiti sebi jedno rijetko zadovoljstvo za koje ne treba žaliti nikakve žrtve. Čitali smo u svim našim novinama o ogromnim uspjesima koje je doživjeo ovaj umjetnik priređivajući koncerte. Sjetimo se samo onih posljednjih u Zagrebu i Beogradu kada naša muzička kritika nije našla dovoljno riječi da pohvali virtuoznost sviranja g.Balokovića. Sjetimo se svega ovoga i omogućimo Jug. Akademskom klubu ovu njegovu hvalevrijednu akciju.

Znajući da je građanstvo Šibenika uvijek imalo razumjevanja i interesa za priredbe ove vrste, uvjereni smo da će do ovoga gostovanja doći i da će se iskoristiti ova rijetka prigoda da u svojoj sredini čujemo slavnog virtuoza na violini g. Balokovića.

UVODJENJE REDOVITIH IZLETA ŠIBENIK—ROŠKI SLAP

Kako smo već ranije bili javili ovdašnja agilna agencija Jadranske plovidbe uvodi ove sezone redovite izlete za slapove Krke i Roški slap. Kao što je poznato do sada se parobrodom išlo do ispred električne centrale, i dalje pješke do slapova, dok za izvanredno lijepi i romantični Roški slap nije bilo prevoznog sredstva. Da bi izašla u susret mnogim željama i da bi turistima pružila više uživanja, ovdašnja agencija uspostaviće redovitu izletničku vezu pomoću jednog velikog motornog čamca. Na taj način izletnici koji dolaze parobrodom iskrcavaće se na desnu obalu Krke (kod Marunove jaruge) te pošto razgledaju vodopad ukrcaće se u motorni čamac na novom pristaništu kod rta Kuk. Izletnici pak koji dolaze automobilom iz Šibenika ukrcavaće se na isti čamac kod prve serpentine. Taj motorni čamac dug je 12 m a širok 3 m; kada je pun gaziće 0.80 m u dubinu. Moći će da primi komotno 70 putnika, a maksimum 85 (dakle nešto malo manje od „Tomasea"). Brzina će mu biti 6 milja protiv struje. Dakle kao što se vidi vrlo udobno i brzo prevozno sredstvo.

Izleta će biti 4 puta nedjeljno: ponedjeljkom, petkom, subotom i nedjeljom. Pruga će otpočeti da radi 21 aprila, a prevoz od Šibenika do Roškoga Slapa i nazad stajaće svega 24 dinara. Nedjeljom će parobrod polaziti u 7 s. ujutro iz Šibenika, i pošto se razgleda Skradin, Vodopad, Manastir Visovac, stići će se na Roški slap u 9.50, dok se u Šibenik povraća u 13.20 s. Po podne polazi parobrod u 14 s. za Skradin. Vodopad i stiže na Roški slap u 16.40 s. dok se vraća u Šibenik u 20.20 s. Osim toga automobilom moći će se doći do rta Kuk preko skradinskog mosta.

Dakle zahvaljujući prezuzimljivosti ovdašnje agencije, turisti koji dolaze u Šibenik imaće jedno zadovoljstvo više, nego što su ga imali do sada. Rijetke prirodne ljepote Roškoga slapa, romantičnost manastira Visovca, kao i vrlo živopisan put, ostaće svakome posjetiocu u trajnoj uspomeni. Ova novouvedena vožnja neće interesirati samo turiste već i mješčane-građjane Šibenika, kojima do sada uslijed pomanjkanja prevoznog sredstva nije bilo moguće da vide Visovac i Roški slap.

Premještaji

Gosp. IVAN BAILO starješina sreskog suda u Šibeniku, premješten je za sudiju okružnog suda u Splitu.

Gosp. ALEKSANDAR ŠPITZER sudija Okružnog suda u Šibeniku premješten je za sudiju Okružnog suda u Kotoru.

Gosp. IVAN MARIJAN sudija Okružnog suda u Šibeniku premješten je za sudiju Okružnog suda u Splitu

Gosp. ANTUN SLAVIC postavljen je za starjesinu Sreskog suda u Šibeniku.

Krznar i kemičar

prima strojenje svake vrste, bojadiše i popravlja kožnate kapute, uz umjerene cijene. — Obratiti se Vrančićeva ulica 98 II kat lijevo ili Sime Kuvač trg. cipela.

Od svačega po malo

Izgleda da crno obojenih parobroda više uopće neće biti, jer se počelo sa prefarbanjem u bijelo. Poslije „Tomasea" i „Vodica" došao je na red i parobrod „Krka" tako da je i on tu skoro bijelo obojen osvanuo u Šibeniku. A lijepo ga je vidjeti!! Pod stare dane što je jadnik doživio!!

— —

Šibenik ima jedan nov specijalitet. Otidite na ribarnicu pa ćete naći tunjevinu bez trupa, t. j. prodaju se samo glave, dok se trup šalje u inostranstvo. Dakle nešto originalno, što drugi gradovi, uvjeren sam, nemaju. To je valjda zato jer su šibenčani skromni. Zadovoljavaju se i samom glavom!!

SPORT

Nesportski gest „Vuka"

U nedjelju je trebao da igra „Osvit" revanš utakmicu u Splitu protiv tamošnjeg „Vuka". Medjutim do ove utakmice neće doći zbog čudnog i nesportskog držanja „Vuka". Od kako je „Osvit" osnovan „Vuk" je gostovao pet puta u Šibeniku i uvijek je dobijao po 2000.— din, osim posljednjeg puta kada je dobio 1800.— din. Drugim riječima uvijek do sada „Osvit" mu je izlazio u tom pogledu u susret, iako od tih utakmica nije imao skoro nikakve materijalne koristi, dok je „Vuk", s obzirom da je autobus plaćao 900.— din., uvijek mogao da ostavi par stotina dinara na stranu.

Prvi put sada u nedjelju trebao je „Osvit" da bude njegov gost. Medjutim šta biva. Za gostovanje u Splitu „Vuk" nudi „Osvitu" svega 1500.— D. iako bi ovoga, samo autobus koštao 1350.— din. Dakle tim gestom otstupa se od onih najobičnijih sportskih obzira, koji nalažu da se vrati onoliko, koliko se dobije. Vjerovatno da je „Vuk" znao, nudeći ovu mizernu svotu, da „Osvit" neće moći da prihvati taj uvjet iz prostoga razloga što bi bio na deficitu. A zasto se tako čini? Ne vjerujemo da je zato jer se splitski klub boji novoga poraza! Biće možda zato što je to „provincijski" klub! U svakom slučaju gest za svaku osudu. „Osvit" bi trebao da se čuva u buduće ovakovih klubova, koji, uzgred bude rečeno, igrajući u Šibeniku pokažu jednu osrednju, da ne kažemo rđavu igru.

Ima još jedna stvar koja „Vuku" ne može da služi na čast. U jednim splitskim novinama, u izvještaju sa posljednje utakmice „Osvit"—„Vuk" piše da su igrači „Vuka" zbog defekta na autobusu morali da pješače 15 km. i da su onako umorni odmah po dolasku igrali. Ako već dopisnik dotičnog lista nije znao da su po igrače „Vuka" bila poslata od strane „Osvita" 2 automobila koja su ih dovela u Šibenik, iako da se nisu pješačenjem umorili (csim ako ih nije malo čekanje zamorilo) onda je bila dužnost uprave „Vuka" da ovu krupnu neistinu ispravi. Medjutim oni to nisu našli za shodno, valjda zato, da bi im ta ordinarna laž mogla da posluži kao izlika za pretrpljeni poraz!!!

Ovo nesportsko držanje (najblaže rečeno) trebalo bi „Osvitu" da posluži kao dobar primjer i nauk da se ubuduće čuva ovakovih „prijateljskih" i „sportskih" veza.

— —

»Došk« (Drniš)— »Osvit«

U nedjelju će se održati prijateljska utakmica izmedju „Doška" iz Drniša i Osvita. Utakmica će se odigrati u Drnišu. Obzirom da će ova dva kluba biti protivnici u predstojećim prvenstvenim utakmicama, nadamo se da će igra biti živa i zanimljiva, ali u prvom redu fer.

U ponedjeljak gostovaće u Šibeniku „Gošk" iz Gomilice.

— —

U nedjelju po podne održaće se na igralištu „Osvita" na Šubićevcu utakmica između rezerveć „Osvita" i pitomaca Kraljevske mornarice.

Pododbor gospođa „Kneginja Ljubica“ u Šibeniku

kao što se je čitalo u ovome cij. listu, priredio je 16 marta o. g. u gradskom pozorištu veliku Jubilarnu Svetosavsku Akademiju, koja je, a po sudu kompetentnih, ne samo i svrsno uspjela, već je najbolja i najjača priredba, koja je u našem gradu data za posljednjih deset godina.

Pododbor, kao organizator ove Akademije, uložio je svu svoju volju i sve svoje sile da osigura kako moralni tako i materijalni uspjeh istoj. Ali, postignuti uspjeh ne bi bio pošet da Pododboru nisu priskočili u pomoć dobrovoljni pomagači svojom plemenitom i usrdnom saradnjom, imajući u vidu čovjekoljubivi cilj Akademije.

Ovim dobrovoljnim izvađačir a bogatog i teškog programa Akademije ide sve priznanje i sva hvala za polučeni uspjeh i na ime Njeg. Preosveštenstvu Visokodostojnom g. Episkopu Dr. Irineju Gjorgjeviću, koji je održao eminentno duboko naučno predavanje o sveslavenskom i opšte-čovječanskom značaju kulturnog i prosvjetnog i državničkog reda Srpskog velikana Svetitelja Save Nemanje kojim bi se ponosila svaka univerzitetska katedra a koje je poželo oduševljeno i burno odobravanje mnogobrojne i otmene publike; g-đici Olgi St. Javorovoj konservatoristinji i virtuoskinji na klaviru, koja je pratila solo pjevanja naše dražesne sopran-konservatoriskinje g-đice Ane J. Fulgosi, koje su sa otmjenom nježnosti izvele svoj dio programa i bile nagrađene priznanjem i cvijećem; g-đi Cvjeti Jadronja, supruzi g. Josipa Jadronje, belg. konzula, koja je kao prava umjetnica izvela svoju ulogu majke-Smilje i za to pobrala aplauz i cvijeće priznanja; g-đi J. Delagiovana (Sulejman Skopljak Paša, beo gradski vezir), N. Grizelju (Čaja Paša), A. Aveliniju (Latif-Paša), I. Plavši (Izumčan Pajsije), D. M. Dediću (Stevobrat), T. M. Paklaru (Dimitrije-brat), Sv. Bilbiji (đakon Avakum), Maslom (sluga Ibrahim), A. Drutteru, V. J Roncu i Joz. Anastasijeviću (Turci), M. M. Krički i V. J. Roncu (stražari), i ostaloj gospodi (statiste-roblje); i sto tako i gđicama D. M. Brkić (Majka Jugoslavija), Ž. R. Burić (Srbija), J. J. Bučić (Hrvatska), R. K. Krstanović (Slovenija) i učenicima osnovne Bovan-Kovačićeve škole Č. P. Filipović, K. R. Berić, Sr. M. Kerić, Sv. N. Manojlović i ostalim, te gđicama R. Š. Sekulić i R. K Krstanović (deklamatori), koji su svi, unijevši puno života u svoje dramske i deklamatorske uloge i preživljavajući najvažnije momente svoje uloge, igrali kao pravi umjetnici.

Ne manje priznanja i hvale dugujemo i p. c. Pjevačkom društvu „Srbadija“ i njegovu vrijednu regentu Mo g. A. Santinella, radi slatkopjenijske i odlične izvedbe zborova, kao i g. g. F. Delfiniju i V. D. Trivi, koji su u ložili mnogi trud i ljubav i nastojanja da pezorišna scenerija i glumačke maske iziđu što bolje i savršenije.

Svih njih, koji su se jagmili u radu, glavna je i najveća zasluga za uspjeh Akademije, o kojoj se je naša štampa već najlaskivije izjavila, a o čemu još laskavije sud usmeno izričo u mu ziku i umjetnost versirani i kompetentni naši gg. sugrađani.

Svima njima i naš Pododbor i ovim putem izriče glasno najtopliju svoju blagodarnost. — K.

Važnost avijacije

Na inicijativu Mjesnog odbora Aerokluba „Naša Krila“ u Šibeniku održaće se predavanje o temi: „Važnost avijacije u ratu i miru“ te „Modlarstvo i jedriličarstvo“ — u nedjelju 24 marta t. g. u 10 sati prij pod. u prostorijama učiteljske škole u Šibeniku. Predavanje će održati dva delegate Oblasnog odbora A. K. — Split. Ulaz besplatan.

Odbor.

Službeni Glasnik

UDRUŽENJA TRGOVACA

za srezove Šibenik i Biograd n/m

Br. 336

P O Z I V

U smislu st. 5 §-a 371 i st. 1 i 2 §-a 372 Zakona o radnjama, te st. 2 čl. 12 i st. 1 i 2 či. 13 društvenih pravila, čast mi je pozvati

III. REDOVITU GLAVNU GODIŠNJU SKUPŠTINU

Udruženja trgovaca za srezove Šibenik i Biograd n/m za nedjelju dneva 31 marta 1935 u 9·30 sati prije podne u dvorani Jugoslavenske zemljoradničke čitaonice u općinskoj zgradi na poljani Kralja Petra u Šibeniku sa slijedećim dnevnim redom:

1) Otvaranje skupštine po predsjedniku Udruženja,
2) Izbor dvaju ovjerovitelja skupštinskog zapisnika,
3) Tajnički i blagajnički izvještaj, t odobrenje završnog rač. 1934 g
4) Izvještaj nadzornog odbora,
5) Odobrenje proračuna za 1935 g.
6) Eventualije.

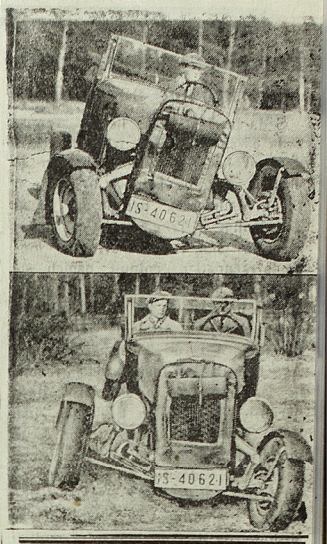
Ako u određeno vrijeme skupštini ne pristupi dovoljan broj članova, tad će se skupština na osnovu člana 16 društvenih pravila održati jedan sat kasnije na istom mjestu i sa istim dnevnim redom bez obzira na broj prisutnih članova.

Eventualni predlozi imadu se podnijeti upravi udruženja pismeno najkasnije 3 dana prije održanja skupštine po čl. 17 društvenih pravila.

Pravo pristupa na skupštinu imadu samo članovi Udruženja, koji se iskažu pismenim pozivom na skupštinu, a te pozive dobiti će svi članovi u obliku tiskane iskaznice i mogu se i reklamirati u uredu Udruženja — Gradska vrata — u Šibeniku najkasnije do 29 marta 1935.

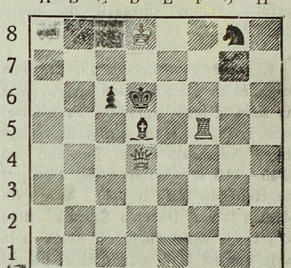
Pretsjednik:
Žaja Ivan, v. r.

Slika prikazuje novi automobil čiji prednji dio balansira radi veće sigurnosti na zaokretima.

ŠAH

Br 19

Bijeli vuče i daje mat u dva poteza

Bijeli: Dd4, Kd8, Tf5.
Crni: Kd6, Ld5, Sg8 i Pe6

(*Uredio dr P. Trifunović*)

Rješenje problema br. 18

Da1—a3

Subotnja novela

Požrtvovanost

Izgledalo mu je kao da je oduvjek bio tu, kao da je cjeli vijek proveo u ovome mraku i da ga sada neki zemljotres izbacio u pravi život. Ali ipak to nije moguće! Mora biti da da je on i ranije živio, jer kad se malo napregnuo, sjetio se da je on Đorđ Gant.

Ali samo se toga sjećao. Sve je ostalo bilo mrak. Nije se sjećao nijedne pojedinosti iz svoga ranijeg života. Ali, dokle će trajati ovaj mrak? Ovome mora ipak biti kraj!

Podiže se malo i dohvati rukom čelo. Pri slaboj svjetlosti učini mu se da vidi neki predmet. U ruci je držao jedan lijep lanac. Bio je sjajan. Tek se sada sjeti da u ruci drži dijamantsku ogrlicu.

Podiže se još malo i sjede. Bio je sam u mraku. Sjedio je u nekoj travi, dok su se prema mjesečini dijamanti svjetlucali. Poče svega da se prisjeća. . .

— Žao mi je, g. Gante, ali moramo vas otpustiti. Poslovi idu tako rđavo, da moramo da svedemo naše izdatke na minimum. . .

Kao da mu je toga trenutka govorio njegov gazda, g. Gregson, tako se živo sjećao sada svih pojedinosti.

— ...Vi ste naš stari službenik, ali... šta ćete. Žao mi je, zaista!.. Daću vam najbolje preporuke. Vi ste vredan i marljiv mladić, brzo ćete naći mjesto!..

A ovi dijamanti? Sada se svega vrlo dobro sjećao! To su dijamanti Gregsonovi. Gregsona, trgovca adiđarima i dijamantima. Da, da! On je bio njegov pomoćnik već nekoliko godina. Dakle, on nije mrtav! Gospode! Kaoa se probudio želio je da se svega sjeti, a sada je imao samo jednu želju: da sve zaboravi. Ovi su ga dijamanti načinili zlikovcem. Trčao je sigurno mnogo, jer je osjećao da ga noge strahovito bole.

Sada se sjećao svih pojedinosti. Dobio je otkaz na petnaest dana, a kod kuće ga je čekala Mod. Kod kuće! Kod njihove kuće! Pa njihova mala čerkica! Za nju je moralo biti svega! Za njih ne, ali za nju mora!

Đorđ steže dijamante u ruci. Sjećao se kako je krojio plan da ukrade te dijamante, bojeći se da Mod što ne primjeti na njegovom licu. Sjećao se kako je krio svoj pogled od nje očekivao spasenje za svoju porodicu. Provodio je cjele besane noći pored Mod, u krevetu, krojeći plan o krađi i o njihovom budućem životu. Kako su bili strašni ti časovi! I sada u rukama drži te dijamante!

Sjećao se vrlo dobro borbe za te dijamante. Baš kad je htio da ih uzme, u radnju su ušli neki ljudi i pokušali da ga spriječe u namjeri. Borio se kao lud sa njima. Sjeća se kako je izletio na ulicu.

Sjedio je dosta dugo i pokušavao da se svega sjeti. Izvadi iz đepa jednu cigaretu i upali je. Ali kada uvuče prvi dim, ona poče da ga guši i on je baci.

...I uhvatili su ga! Pomjeri ruke i noge i vidi da nije vezan. Poče da se histerično smije. Ipak mi je umakao! Slobodan je! Izvadi iz džepa dijamante i poče da ih razgleda na mjesečini.

Ležao je ukraj puta, iza jednoga džbuna. Put je bio pust, je je bila noć i saobraćaj je bio sasvim stao. Lagano se diže i pođe. Sigurno ga sad kod kuće čeka Mod! Ona se sad brine gdje je on.

Đođe do grada. Išao je sve sjenom, ali na jednome zavijutku spazi dvije uniformisane ličnosti i brzo se skloni u jedna vrata.

Kada ljudi prođoše, on se okrene i poče da trči u suprotnom pravcu. Iza sebe čuo glas:

— Pogledajte, inspektore, eno ga!

— Gle, ispred nosa nam je bio. Javite i ostalima da ga više ne traže!

— Zašto li se krio puna dva dana, kad je sav krvav?

— Držite ga! Uhvatite ga!

On pokuša da se brani, ali najednom oko sebe osjeti mrak i nemoćno klonu.

— —

Sunce je jasno sijalo i obasjavalo prozore u bolnici, kada se Đorđ Gant probudio. Osjećao se strahovito umoran. Pogleda i vidi iznad sebe bijeli plafon. Zatim bjele zidove, a kada spusti pogled malo niže, vidi Mod pored kreveta. Brzo zatvori oči i promuca:

— Oprosti mi, Mod!..

— Šta je tebi, Đorđ? Šta ti to buncaš! Je li dobro? Otkad čekamo da dođeš k sebi.

Đorđ nanovo otvori oči i pogleda u Mod. Lice joj je bilo ožareno srećom. Kako je ona dobra! Neće ni reći da mu prebaci! Pored Mod je stajao jedan policajac sa olovkom i notesom u ruci, koga dotle nije ni primjetio.

— Možete li, g. Gante, da nam date neku, makar najmanju, izjavu? upita ga policajac.

— O.. čemu?

— Vidite, kada su razbojnici napali na dućan i kada ste počeli s njima da se borite, vi ste jednoga dobro udarili i njega smo uhvatili. Ali drugoga nigdje nema, a nama je potreban njegov opis, da bi mogli da ga gonimo. Pobjegao je jednim kolima. Da li ste vidjeli broj kola?

— ...

— Vi ste dobili jak udarac u glavu i možda se ne sjećate svega. Kada ste dali alarm, skočili su ljudi sa ulice i pomogli vam. Pobjegao je Mičigan Rodom. Našli smo u kanalu neke prstenje. Vi ste, međutim, uspjeli da im otrgnete jednu dijamantsku ogrlicu. Gričevito ste je stezali kada smo vas prošle noći našli na Mičigan Rodu. Izgleda, da ste pod uticajem udara bili sve zaboravili, jer ste i o nas počeli da bježite. Onesvjestili ste se u mojim rukama, kada sam va prihvatio..

— I znaš šta, Đorđe, upade Mod riječ, dolazio je g. Gregson i raspitivao se o tvome stanju. Rekao mi j da se ništa ne brinemo. Neće ti otkazati službu.

Đorđ pokuša da se pridigne na la kat. Ali se nemoćno pusti na jastuk! Na oči mu povriješe suze. Tada poč da se smije, da se sva soba orila.

Doktor, koji je stajao pored kreve ta objasni:

— Ovo je reakcija! A znate li d mu je život visio o koncu!

F. G.

Štampa i vlasništvo: Odlik. Graf. Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN — Šibenik Odgov. urednik Stanislav Vitaliani